

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Ректор університету
проф. І.Ю. Саух
"30" серпня 2016 р.

Кодекс академічної доброчесності
Житомирського державного університету
імені Івана Франка

Житомир - 2016

Кодекс академічної доброчесності Житомирського державного університету імені Івана Франка розроблений на основі досвіду і зразків кращих університетів України, українського законодавства та досвіду дотримання академічної доброчесності різних університетів світу.

Текст Кодексу розроблено з урахуванням пропозицій громади університету, органів студентського самоврядування та профспілкової організації.

Затверджений:

Вченою радою Житомирського державного університету імені Івана Франка
"30" серпня 2016 року

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс академічної доброчесності Житомирського державного університету імені Івана Франка (далі – Кодекс) встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які працюють і навчаються в університеті (університетської громади), якими вони повинні керуватися у своїй діяльності.

1.2. Університет прагне створити середовище, яке сприяє навчанню і роботі, прагненню до істини, обміну знаннями, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку студентів і працівників, підтриманню особливої університетської культури взаємовідносин. Кожен член університетської громади, дотримуючись норм цього Кодексу, робить неоціненний внесок у розвиток всього університету, зміцнення його іміджу і ділової репутації.

1.3. Кодекс є переліком настанов та цінностей, дотримання яких представниками спільноти Житомирського державного університету імені Івана Франка (далі – ЖДУ) є необхідним як на території університету, так і поза ним.

1.4. Загальними моральними принципами, якими мають керуватися члени університетської громади, є:

– *Принцип законності.* У своїй діяльності члени університетської громади мають суворо дотримуватися законодавства, а також стимулювати до цього інших.

– *Принцип чесності та порядності.* У навчальній та викладацькій діяльності, у наукових дослідженнях, у практичній роботі тощо представники університетської громади зобов'язані діяти чесно, бути відвертими й у жодному разі свідомо не висувати неправдивих тверджень.

– *Принцип справедливості.* У взаємовідносинах між членами університетської громади важливим є неупереджене ставлення одне до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчальної, дослідницької та трудової діяльності.

– *Принцип взаємної довіри.* Атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в університетському середовищі, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє остраху, що результати

діяльності може бути вкрадено, кар'єру спаплюжено, а репутацію підірвано.

– *Принцип компетентності й професіоналізму.* Студенти та працівники ЖДУ імені Івана Франка зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у роботі та навчанні. Імперативом є постійне підвищення ними свого освітнього і наукового рівня як форми здійснення принципу "від освіти на все життя – до освіти протягом усього життя".

– *Принцип відповідальності.* Студенти та працівники університету мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання. Бути відповідальним – означає протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб і бути прикладом для інших.

– *Принцип партнерства і взаємодопомоги.* З метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів представники університетської громади орієнтуються на суб'єкт-суб'єкту або партнерську взаємодію.

– *Принцип взаємоповаги.* Повага в університетському середовищі має бути взаємною, виявлятися як до інших, так і до себе. Варто поважати й цінувати різноманітні, а іноді й протилежні думки та ідеї.

– *Принцип прозорості.* Щоб уникнути зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками університетської громади, необхідно, щоб усі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, були прозорими і нескладними.

Дотримання зазначених вище принципів має бути справою доброчесності всіх без винятку членів університетської громади.

2. НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ СТУДЕНТІВ І ПРАЦІВНИКІВ ЖДУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

2.1. Гідним для студентів і працівників ЖДУ імені Івана Франка є:

2.1.1. Дотримуватися вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, не чинити правопорушень і не сприяти їхньому скоєнню іншими особами.

2.1.2. Дотримуватися моральних норм та правил етичної поведінки.

2.1.3. Дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності.

2.1.4. Відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчальні, дослідницькі та робочі завдання.

2.1.5. Своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню славних традицій університету.

2.1.6. Вшановувати та вивчати минуле університету, творчі здобутки його визначних вчених, педагогів, випускників, які вписали яскраві сторінки у літопис вітчизняної та світової освіти, науки і техніки.

2.1.7. Сприяти розвитку позитивної репутації університету.

2.1.8. Сприяти попередженню й викоріненню різних видів порушень під час навчально-виховної, науково-інноваційної та інших видів діяльності.

2.1.9. Сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між викладачами і студентами університету.

2.1.10. Підтримувати атмосферу довіри, відповідальності та взаємодопомоги в університетському співтоваристві.

2.1.11. Запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, під яким слід розуміти суперечність між особистими інтересами члена університетської громади та його службовими або навчальними обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень.

2.1.12. Піклуватися про чистоту власної мови та мови колег.

3. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЖДУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Академічною доброчесністю є дотримання певної сукупності принципів і правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної та відповідальної особистості, спроможної навчатися, викладати і здійснювати наукову діяльність, дотримуючись етичних та правових норм.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними і науково-педагогічними працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- контроль за дотриманням цих вимог здобувачами освіти;

– повагу до здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, незалежно від будь-яких обставин і ознак.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право.

Викладачі, дослідники і студенти, які виявляють прагнення до академічної доброчесності, не лише стають зразком для наслідування, а й підвищують стандарти освітньої та наукової діяльності в цілому.

Порушення правил академічної доброчесності не лише паплюжить репутацію університету, а й зменшує цінність освітніх та наукових ступенів, що здобуваються в університеті.

Відповідальність за дотримання цінностей академічної доброчесності є водночас особистим обов'язком кожного та спільною справою університетської громади загалом. Кожен член університетської академічної спільноти – студент, викладач, дослідник, керівник – відповідальний за дотримання принципів академічної доброчесності в освітній, викладацькій та науковій діяльності.

3.1. Представники університетської громади ЖДУ імені Івана Франка повинні:

3.1.1. Вірити у власний інтелект та здібності.

3.1.2. Сумлінно та самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання.

3.1.3. Поважати наукові та навчальні здобутки інших.

3.1.4. Посилатися на джерела, з яких береться інформація, незалежно від того, в якому вигляді вона опублікована – в електронному чи паперовому.

3.1.5. У разі виникнення труднощів під час виконання навчальних чи дослідницьких завдань звертатися за санкціонованою допомогою до колег, викладачів та наукових керівників.

3.1.6. Робити оригінальну роботу для кожної дисципліни.

3.1.7. Використовувати у науковій та навчальній діяльності тільки надійні та достовірні джерела інформації.

3.1.8. Нагадувати колегам про неприпустимість порушення академічної чесності.

3.2. Неприйнятними у навчальній та науково-дослідницькій діяльності для студентів та працівників ЖДУ імені Івана Франка є:

3.2.1. *Плагіат* – навмисне чи усвідомлене оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору (тексту або ідей) під іменем особи, яка не є автором цього твору, без належного оформлення посилань.

3.2.2. *Обман або інші зловживання, а саме:*

- фальсифікація або фабрикація інформації, наукових результатів та наступне використання їх в академічній роботі;
- підробка підписів в офіційних документах (залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо);
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо);
- посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;
- списування (реплікація) при складанні будь-якого виду підсумкового або поточного контролю;
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної чи наукової діяльності.

3.2.3. *Несанкціонована співпраця, а саме:*

- надання допомоги для здійснення акту академічної нечесності – навмисна чи усвідомлена допомога або спроба допомоги іншому вчинити акт академічної нечесності;
- придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності (звітів, рефератів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есе, статей, монографій, навчальних посібників тощо).

3.2.4. *Пропонування чи отримання неправомірної винагороди* при оцінюванні результатів успішності, виконання навчальних чи дослідницьких завдань.

3.2.5. *Використання родинних або службових зв'язків* для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду підсумкового

контролю або переваг у роботі.

3.2.6. *Внесення до списку авторів статей, монографій, підручників тощо осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів.*

3.2.7. *Інші види академічної нечесності.*

4. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЖДУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

4.1. З метою моніторингу дотримання членами університетської громади моральних та правових норм цього Кодексу в ЖДУ імені Івана Франка створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія). Комісія є дорадчим органом ЖДУ імені Івана Франка. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу академічної доброчесності та надавати пропозиції адміністрації університету (факультетів та інститутів) щодо накладання відповідних санкцій.

4.2. Комісія у своїй роботі керується Конституцією України, Законом України «Про вищу освіту», іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом університету, цим Кодексом та Положенням про Комісію з питань академічної доброчесності, яке затверджується Вченою радою ЖДУ імені Івана Франка.

4.3. Склад Комісії затверджується Вченою радою ЖДУ імені Івана Франка.

4.4. Член університетської громади, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Кодексу, повинен повідомити про це Комісії з питань академічної доброчесності ЖДУ імені Івана Франка. Неприйнятно подавати (підтримувати подання) безпідставних скарг або скарг без підпису.

4.5. Якщо студент чи працівник має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності ЖДУ імені Івана Франка, він може звернутися за консультацією до Комісії.

4.6. Будь-який член університетської громади має право звернутися до Комісії з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Кодексу.

5. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Члени університетської громади зобов'язані знати Кодекс

академічної доброчесності ЖДУ імені Івана Франка. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу саме по собі не є виправданням неетичної поведінки.

5.2. Прийняття принципів і норм Кодексу академічної доброчесності ЖДУ імені Івана Франка засвідчується підписом члена університетської громади. Зараховані на перший курс студенти університету підписують свою згоду з Кодексом академічної доброчесності ЖДУ імені Івана Франка в обов'язковому порядку.

5.3. Порушення норм цього Кодексу може передбачати накладання санкцій, аж до відрахування або звільнення з університету, за поданням Комісії з питань академічної доброчесності.

5.4. Кодекс академічної доброчесності ЖДУ імені Івана Франка затверджується Вченою радою університету.

5.5. Зміни та доповнення до Кодексу вносяться за поданням Вченої ради ЖДУ імені Івана Франка, Ради студентського братства ЖДУ імені Івана Франка, Профкому працівників ЖДУ імені Івана Франка, Профкому студентів ЖДУ імені Івана Франка та Студентського наукового товариства ЖДУ імені Івана Франка, Комісії з питань академічної доброчесності. Зміни та доповнення до Кодексу академічної доброчесності вносяться винятково за рішенням Вченої ради університету.